

UITGAVE

KERN-PROGRAMMA J.O.V.D.

1970 - 1971

UITGAVE HOOFDBESTUUR

prijs f. 0.75
7

ONTWERP-VERDRAGEN

HERZIENE UITGAVE (Augustus 1970)

RUITENLAND

Preambule (A1)

De buitenlandse politiek van Nederland heeft zich tot nu toe niet bepaald onderscheiden door veel visie en durf. En dat terwijl de potentiële bewegingsvrijheid van een land als het onze veel groter is dan vaak wel wordt verondersteld. Natuurlijk zijn de directe macht en invloed van ons land beperkt; even duidelijk is echter, dat een actieve, consequente vredepolitiek van de kant van Nederland, vooral indien hechte samenwerking wordt gevonden met andere gelijkgezinde staten, allen naar een gunstige invloed kan hebben in een wereld waarin geweld, onderdrukking en onrecht de toon aangeven.

De buitenlandse politiek dient gericht te zijn op:

1. het bevorderen van vrede en veiligheid in de wereld;
2. de tot stand koming van een wereldrechtsorde;
3. de tot stand koming van een sociaal-economisch rechtvaardige wereldorde; en
4. het bevorderen van welzijn en leefbaarheid in de gehele wereld.

Verenigde Naties (A2)

1. De V.N. moeten een eerste aanloop zijn tot een wereldrechtsorde waarbinnen de nationale souvereiniteit deze wereldrechtsorde niet in de weg mag staan. Versterking van de V.N. is onontbeerlijk voor de bevordering van de internationale vrede. Krachtige steun aan de versterking van de V.N. is beslist noodzakelijk.
2. De Volksrepubliek China moet na toetreding tot de V.N. als permanent lid worden opgenomen in de Veiligheidsraad ten koste van Formosa, dat overigens niet uit de V.N. gestoten mag worden.
3. Ook de Duitse Bondsrepubliek, de Duitse Democratische Republiek, Noord en Zuid-Vietnam en Noord- en Zuid-Korea dienen in de V.N. te worden opgenomen zonder dat dit consequenties heeft voor eventuele herenigingen.
4. In de Algemene Vergadering dient de stemverhouding op den duur mede naar inwonertal te worden bepaald. Het vetorecht in de Veiligheidsraad moet worden afgeschaft.

Ontwapening (A3)

1. Nederland dient als lid van de Ontwapeningsconferentie in Genève een actief beleid te voeren t.a.v. het beheersen en verminderen van de bewapening, met name t.a.v. een verbod op de productie en het gebruik van biologische en chemische wapens.
2. Uitbreiding van het kernstopverdrag tot een verbod van ondergrondse kernproeven met wapens van meer dan 20.000 ton T.N.T.

3. Het non-proliferatieverdrag dient door alle landen geratificeerd te worden.
4. Bevordering van polemologisch onderzoek en vredesonderwijs.

NAVO (A4)

1. Nederland dient lid te blijven van de NAVO, doch binnen de NAVO moet een grotere nadruk vallen op het vredespolitieke aspect.
2. Er dient een dialoog tussen de NAVO en het Pact van Warschau tot stand te komen, waarbij het bestaan van beide organisaties op den duur discutabel gesteld wordt. Bilaterale contacten kunnen een uiterst nuttige functie vervullen.
3. De plannen tot het houden van een Europese Veiligheidsconferentie dienen met spoed geëffectueerd te worden. Op die conferentie zal besloten moeten worden tot omvangrijke wederzijdse ontwapeningsmaatregelen op het gebied van conventionele bewapening, tactische kernwapens en middenafstands-raketten.
4. De Duitse kwestie dient te worden geregeld op basis van de naoorlogse grenzen. Dit houdt in:
 - a. erkenning van de D.D.R. door de lidstaten van de NAVO;
 - b. garanties voor de vrije toegang tot West-Berlijn; en
 - c. normalisering van de betrekkingen tussen Oost- en West-Duitsland.
5. De NAVO-landen dienen recht van veto te krijgen op het inzetten van tactische kernwapens tegen vijandelijke troepen in hun land.
6. Met alle mogelijke middelen moet druk worden uitgeoefend op Portugal en Griekenland om zich in democratische zin te hervormen.
7. Het gebruik van NAVO-wapens en in het kader van de NAVO opgeleid personeel in de Portugese koloniën moet krachtig voorkomen worden.

Zuid-Oost Azië (A5)

1. Het zelfbeschikkingsrecht van alle landen in Z.O.-Azië dient op basis van vrije verkiezingen krachtig gewaarborgd te worden.
2. Aan de vredesbesprekingen in Parijs dient door alle landen, die betrokken zijn bij de conflicten in Z.O.-Azië, deelgenomen te worden.
3. Geleidelijke terugtrekking van buitenlandse troepen uit Z.O.-Azië.
4. Krachtige aanpak van de wederopbouw en ontwikkeling van Z.O.-Azië.

Zuidelijk-Afrika (A6)

1. Scherpe afkeuring van de racistische regimes in Zuid-Afrika en Rhodesië en het koloniaal bewind van Portugal in Angola en Mozambique.
2. Pauwkeurige naleving van alle resoluties van de V.V. t.a.v. Zuidelijk-Afrika.
3. Het Oabora Basso - dan project in Mozambique moet, omdat het tot kenschwentie heeft de vorming van een militair-industrieel complex in Zuidelijk-Afrika, afgewezen worden.
4. Oppositiegroepen en bevrijdingsbewegingen gericht tegen boven genoemde regimes verdienen onze politieke-, sociale- en medische steun. Nederland moet zich echter van elke internationale wapen-

Landel in deze volledig onthouden.

Latijns-Amerika (A7)

1. Vooral de Amerikaanse politiek t.a.v. Latijns-Amerika belemmert een eigen rechtvaardige politiek en sociale ontwikkeling in deze landen. Daarom moet Nederland in zijn beleid een duidelijker gerichtheid tot uitdrukking te brengen.
2. Nederland dient krachtig te protesteren bij de betrokken regeringen in de V.N. tegen martelingen van minderheidsgroeperingen in verschillende landen in Latijns-Amerika.
3. Nederland dient er bij de Verenigde Staten met klem op aan te dringen haar handelsboycot van Cuba op te heffen.
4. Streven naar een volledige onafhankelijkheid van Suriname en de Nederlandse Antillen op basis van voorstellen van deze landen, uiteraard zonder staking van de hulpverlening.

Midden-Oosten (A8)

1. Een vredesregeling dient uit te gaan van de rechten van de Israëlijsche bevolking op vrede en veiligheid alsmede van de rechten van de Palestijnse Arabieren.
2. Vredesonderhandelingen tussen Israël, de Arabisch landen en vertegenwoordigers van de Palestijnen dienen op basis hiervan aan te vangen.
3. Daarbij dient tevens een bevredigende territoriale regeling te worden getroffen.

Europese Gemeenschappen (A9)

1. De Europese integratie dient vanuit een mondiale visie tot doel te hebben een verzoenende rol te spelen tussen Oost en West alsmede het uitvoeren van een gezamenlijke politiek t.a.v. de ontwikkelingssamenwerking.
2. Een eigen Europees kernwapen wordt mede daardoor afgewezen.
3. De Gemeenschap zou op korte termijn alle landen van West- en Midden-Europa moeten kunnen omvatten. De E.E.G. dient open te staan voor toetreding van alle democratische landen, met name van de EVA-landen. Toetreding of associatie van Spanje en Portugal wordt onder de huidige omstandigheden afgewezen. Het associatieverdrag met Griekenland moet worden opgeschort.
4. Het selectieve associatiebeleid moet ter discussie worden gesteld.
5. Rechtstreekse verkiezing van het Europees Parlement, Zo lang dit niet wordt gerealiseerd rechtstreekse verkiezing van de Nederlandse delegatie.
6. De vorming van Europese politieke partijen is urgent. De V.V.D. dient hiertoe mede initiatieven te nemen.
7. De besluitvorming in de Ministerraad dient met meerderheid van stemmen plaats te vinden. De bevoegdheden van het Europees Parlement moeten aanzienlijk uitgebreid worden: een budgetrecht met werkelijke betekenis, het recht van initiatief en het recht van amendement. Ook de bevoegdheden van de Europese Commissie dienen verruimd te worden in die zin, dat de Commissie meer het karakter van een politiek lichaam krijgt.
8. De taakstellingen van de E.E.G. moeten pas uitgebreid worden nadat de besluitvorming langs democratische weg tot stand komt.

Ontwikkelingssamenwerking (A10)

1. Nederland zal een hoge prioriteit aan de ontwikkelingssamenwerking moeten geven in de vorm van een ontwikkelingsbeleid gebaseerd op meerjarenplannen. De omvang van de totale steun zal gebaseerd moeten zijn op de behoefte der ontwikkelingslanden en de noodzaak de steeds groeiende kloof tussen de rijke en de arme landen te beperken.
2. In Europees verband behoort een geleidelijke toename van produktieprocessen plaats te vinden, die relatief goedkoper door de ontwikkelingslanden kunnen worden uitgevoerd.
3. Wezenlijk belangrijk is kennisoverdracht met de nadruk op het middelbaar niveau, waaronder speciaal administratief onderwijs, beroepsopleiding en nascholing.
4. Bevordering van een bevolkingspolitiek in de ontwikkelingslanden, doch het voeren van een dergelijke politiek behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van deze landen.
5. Bij de keuze tussen multilaterale en bilaterale hulp is de doelmatigheid een zwaarwegende factor, maar een principiële voorkeur gaat uit naar multilaterale hulp, welke vooral in het verband van een vergroete D.B.G. naar plaats kan vinden.
6. Bij het verlenen van preferenties moeten naast slechting van de tariefmuren de grondstoffenprijzen zoveel mogelijk gestabiliseerd worden.
7. Wanneer grote aflossingsschulden ontstaan moet tot konsolidatie hiervan op lange termijn worden overgegaan op een minimale rente; aflossingen behoren bij voorkeur weer geïnvesteerd te worden in het aflossende land zelf.
8. Het is noodzakelijk een formule op te stellen om af te bakenen wat werkelijk onder ontwikkelingshulp wordt verstaan zodat het feitelijke ontwikkelingsplafond kan worden vastgesteld.
9. Van groot belang voor de arme landen is een goede ontwikkeling van het platteland waardoor een massale trek naar de grote steden enigszins afgeremd wordt.
10. Joint-ventures behoren als een gebruikelijke vorm van industriële vestiging beschouwd te worden. Het name in de dienstverlenende sector dienen de kleinere bedrijven geleidelijk te worden overgedragen aan de ontwikkelingslanden zelf, wat gefinancierd kan worden uit de winst op het aandeel van de ontwikkelingslanden. Voor ideële organisaties en coöperaties ligt hier een wezenlijke taak.
11. Intensieve voorlichting over de ontwikkelingssamenwerking en de resultaten daarvan.

Wereldvoedselvraagstuk (A11)

1. Teneinde zo snel mogelijk de wereldvoedselproduktie op het gewenste niveau te brengen dienen alle mogelijke middelen zoals voorlichting, onderwijs en reorganisatie van de produktie te worden.
2. Maatregelen op korte termijn:
 - a. Verbouwen van produkten met een zo hoog mogelijk gehalte aan de meest noodzakelijke elementen (b.v. eiwitten);
 - b. De voedselhulp dient zoveel mogelijk gericht te zijn op leniging van acute nood; daarna kan ze regelmatig toe behoeve van de sociale en economische ontwikkeling ter beschikking

- f. gesteld worden;
- c. Ter bescherming van de volksgezondheid in de ontwikkelingslanden dienen technologische maatregelen getroffen te worden die het mogelijk maken de produkten hygiënisch te verwerken;
- d. Zo nodig produktie van voedsel langs synthetische weg;
- e. Bij de voedselproduktie in de ontwikkelingslanden dient een zo groot mogelijk areaal ingezet te worden waardoor ingrijpende cultuurtechnische maatregelen noodzakelijk zullen zijn.

Defensie (A12)

1. Het Nederlands defensiebeleid dient geïntegreerd te zijn in een NAVO-strategie die is gericht op crisisbeheersing.
2. Gegeven de beperkte financiële middelen en de noodzaak van een kwalitatief goed ontwikkeld defensie-apparaat is meer coördinatie in NAVO-verband noodzakelijk.
3. Het aandeel van Nederland zal meer gericht moeten zijn op gespecialiseerde taken.
4. De positie en de financiering van Amerikaanse troepen in Europa zal mede gezien tendenzen van isolationisme in de V.S. in het kader van de NAVO nader moeten worden bezien.

BINNEMLAND

Preambule sociaal-economisch beleid (B1)

Het sociaal-economisch beleid dient gericht te zijn op:

1. het bevorderen van economische groei, met behoud van volledige werkgelegenheid en een evenwichtige betalingsbalans;
2. het bevorderen van een rechtvaardige welvaartsverdeling;
3. het welzijn van alle mensen.

Integrale planning (B2)

1. Het overheidsbeleid dient gegrondvest te zijn op planning in drie fasen, te weten op korte, middellange en lange termijn.
2. Deze planning dient zich te kenmerken door flexibiliteit en dient een prioriteitschema en een investeringsplan te omvatten.
3. Waar mogelijk dienen minder noodzakelijke overheidstaken afgebouwd te worden aangezien de overheid steeds meer taken op het gebied van o.a. onderwijs, ruimtelijke ordening, sociale politiek en ontwikkelingssamenwerking te vervullen heeft.
4. Door de toenemende gecompliceerdheid van onze samenleving is een geïntegreerde planning op vele gebieden noodzakelijk. De basis van deze planning dient te berusten op de wensen van de bevolking.
5. Integrale planning dient samen te gaan met een gerichte deconcentrisering van de besluitvorming in de samenleving. Daarbij dient gebruik te worden gemaakt van een onder supervisie van regering en parlement staand marktonderzoek apparaat.
6. Verder dient integrale planning te impliceren:
 - a. opstelling van meerjarenrichtlijnen voor de begroting;
 - b. onderwijsplanning op lange termijn;

- c. een bevolkingspolitiek, die afremming van de bevolkingsgroei aanmoedigt en voorts is gericht op bevolkingsverspreiding;
- d. het in rekening brengen van sociale kosten;
- e. een financiële planning die aan belanghebbenden, zoals gemeenten, bedrijfsleven en rijksoverheid een zo goed mogelijk beeld geeft van de te verwachten ruimte op de kapitaalmarkt. Voor de distributie van consumptie goederen blijft het marktmechanisme het meest aangewezen systeem.
- f. Van reclameleuzen moet de juistheid van het beweerde bewijsbaar zijn.
- g. In eerste instantie dient ook het kapitaal d.m.v. het marktmechanisme te worden gedistribueerd. De overheid moet echter veelvuldiger van de haar ter beschikking staande middelen gebruik maken om het kapitaal regionaal beter te verspreiden. Er moeten mogelijkheden voor de overheid geschapen worden om kapitaaltoevoer naar bepaalde bedrijven te verbieden i.v.m. de herstructurering van onze economie met het oog op een regionale en mondiale arbeidsverdeling.

Overheidsmiddelen (B2)

1. Bestudering in hoeverre de extra-taken, die aan de overheid worden toegeschoven voortvloeien uit private bestedingen en investeringen. Voor zover dit inderdaad het geval is, dient de consumptie vrijheid beperkt te worden ten gunste van hogere bestedingen in de collectieve sector.
2. De in de komende jaren noodzakelijke versnelde groei van de overheidsuitgaven zal slechts voor een klein deel kunnen worden verkregen door bezuinigingen of afstelingen van bepaalde overheidstaken en door verhoging van de efficiency van retributies voor duidelijk te identificeren overheidsdiensten.
3. Verhoging van de directe belastingen in de hoogste inkomensklassen en van de vermogensbelasting zijn gezien de mogelijkheid tot kapitaalvlucht slechts op niet al te grote schaal mogelijk, doch wel gerechtvaardigd en gewenst.
4. Verhoging van de successierechten met name in de zijlijnen.
5. De extra belastingontvangsten zullen moeten komen uit de reële groei van het nationale inkomen (directe belastingen) en uit de verhoging van BTW en accijnzen.
6. In het kader van belastingharmonisatie binnen de E.E.G. zal een relatieve verschuiving van de directe naar de indirecte belastingen onvermijdelijk zijn. Deze belasting zal daarom speciaal goeie moeten worden op goederen die niet direct tot de primaire levensbehoeften behoren.
7. Ter compensatie van de minder draagkrachtigen dient de belastingvrije voet nog verder verhoogd te worden.
8. Een automatische aanpassing van de tarieven van de inkomstenbelasting aan de inflatie is rechtvaardig.
9. De heffingen van de verschillende belastingen, met name de loon- en inkomstenbelasting moeten zeer gelijktijdig en gaidelijker plaats vinden.
10. Inflatiebestrijding is van belang daar zij met name enkele zwakke groepen treft. Onderzocht moet worden op welke wijzen en door wie belastingen worden afgewenteld.
11. De Gemeentelijke financiën dienen minstens even snel te groeien

als de totale rijksontvangsten, waarbij er naar verdeelstentels gezocht dient te worden die een voor elke gemeente passend planologisch beleid realiseerbaar maken.

Sociaal Beleid (B4)

1. Invoering van een wettelijk jongerenstatuut voor de leeftijd van 14 tot 18 jaar met voorschriften voor opleiding, werktijden, vacaties en medische zorg.
2. Een gegarandeerd minimum-inkomen voor kostwinners.
3. De oprichting van een nationaal instituut voor de financiering van de gezondheidszorg, dat de inning en het beheer van de premies overneemt van de diverse bedrijfsverenigingen, ziekenfondsen e.d. Dit instituut dient geheel losgekoppeld te zijn van de overheid. De splitsing particulier-ziekenfonds kan hierdoor vervallen.
4. De kinderbijslag, alsmede de kinderafslag, dienen in het kader van een actieve bevolkingspolitiek te vervallen. Compensatie, voor het vervallen van dit extra inkomen, voor de lagere inkomensgroepen, moet gezocht worden in het op redelijk peil brengen van het minimuminkomen.
5. Invoering van een beperkt eigen risico voor het eerste consult van een huisarts.
6. Een actief overheidsbeleid ter voorkoming en genezing van de welvaartsziekten.
7. Aan de serviceverlening en huisvesting van bejaarden moet grotere aandacht worden besteed.

Economische democratie (B5)

1. Het is van groot belang dat er inhoud wordt gegeven aan de wetsontwerpen, gebaseerd op het SER advies inzake herziening van het ondernemingsrecht. Dit vereist zowel bij de werkgevers als werknemers de juiste instelling en deze wetontwerpen, wanneer zij door het parlement zijn aangenomen, integraal uit voeren.
2. Experimenten met democratische inspraak- en besluitvormingsmethoden in overheidsbedrijven, en afdelingsinstellingen, alsmede bij instellingen die nauw gerelateerd zijn aan instanties met maatschappelijke verantwoordelijkheid zoals b.v. vakbonden.
3. Op langere termijn dienen alle mensen, die betrokken zijn bij het productieproces te opereren in een democratische structuur, waarbij op het laagste niveau gedacht kan worden aan directe democratie. Het hoogste orgaan binnen de onderneming dient dan de Personeelsraad te zijn die de directie benoemt en controleert. Vertegenwoordigers van consumentenorganisaties, overheid en aandeelhouder zouden in de Personeelsraad over adviserende stemmen moeten kunnen beschikken. De vakbonden zullen een service- en coördinatie-instituut moeten worden voor alle betrokkenen.
4. Een nauwkeurig onderzoek naar de juiste wijze waarop fusie's tot stand komen, dit bij voorkeur in Europees verband.
5. Er dienen maatregelen getroffen te worden om te voorkomen dat via de beurs "overvallen" worden gepleegd door buitenlandse bedrijven, die streven naar een monopoliepositie.

Inkomens- en vermogensverdeling (B6)

1. Inkomens- en vermogensverschillen zijn in principe acceptabel,

- voor zover deze voortvloeien uit inspannings- en capaciteitsverschillen.
2. De inkomensproblematiek is een onderdeel van het centraal economisch beleid. Bij het voeren van een inkomenspolitiek dienen de volgende doeleinden centraal te staan:
 - a. verbetering van de inkomensverdeling;
 - b. bestrijding van de inflatie
 3. Dit betekent dat in de praktijk een loonpolitiek niet voldoende is, maar dat daarnaast ook een inkomenspolitiek gevoerd dient te worden t.a.v. de andere inkomenscomponenten, met name de winsten en de vrije inkomens.
 4. In de huidige situatie dient de overheid een actieve loonpolitiek te voeren in samenwerking met de onderhandelende partijen. De hoogte van de productiviteitsstijging niet te overtreffen, dit met inachtneming van de mate van prijsstijging en ontwikkeling in andere B.B.G. landen.
 5. Er dient een onderzoek ingesteld te worden naar het vraagstuk van de industriële eigendom (oktrooierecht).
 6. Een mededingingsbeleid gericht op de verwezenlijking van een effectieve concurrentie moet worden bevorderd.
 7. Inkomensverdeling moet vooral plaats vinden via de belastingen, en het gegarandeerde minimuminkomen, met waarborgen voor misbruik.
 8. Bevordering van de bezitsvorming onder brede lagen van de bevolking kan gestimuleerd worden via winstdeling, spaarloon, vermogensaanwasdding en bevordering van het eigen woningbezit.
 9. Irrrelevante inkomensverschillen kunnen mede de r een actief onderwijsbeleid genivelleerd worden.

Werkgelegenheid en regionaal beleid (B7)

1. De overheid dient een politiek te voeren die volledig werkgelegenheid waarborgt, hetgeen naast een conjunctuurpolitiek een visionair of groei gericht structureel beleid vereist.
2. De regionale politiek dient uit te gaan van het principe dat de werkgelegenheid naar de mens toe moet worden gebracht, echter zonder dat de economische groei, die meer en meer dient ter financiering van de steeds toenemende kollektieve sector, al te veel aangetast wordt.
3. De ontwikkeling van de provincies buiten de randstad dient meer dan tot nu toe gericht te worden op een beperkt aantal gebieden, zodat daar een zichzelf versterkend verstedelijingsproces tot stand kan komen. Ook op dorpsniveau zal er concentratie moeten komen, opdat ieder binnen redelijke afstand over goede voorzieningen beschikt.
4. De regionale groei kan in het bijzonder gestimuleerd worden door aanleg van goede verbindingen, verbetering van het leefklimaat en een op dy ariek gericht pakket onderwijsvoorzieningen, naast subsidiëring van industrievestiging..
5. Het regionaal beleid dient wetenschappelijk onderzoek te bevorderen en de resultaten hiervan toe te passen.
6. Bij gebruik van kostenbaten analyses bij industriële uitbreidingen dienen sociale kosten, zoals extra verkeersopstoppingen, milieuverontreiniging, recreatie- en woningbehoefte van doorslaggevend belang te zijn bij beleidsbeslissingen door overheidsorganen.

Industrialisatie en technologische ontwikkeling (B8)

1. Het industriële beleid van de overheid dient niet primair te bestaan uit het subsidiëren van de diverse zwakke bedrijfstakken, die zich niet hebben aangepast, noch dient gericht te zijn op bevordering van research in en ontwikkeling van industriële-technologie toekomstwaardige zoals b.v. elektronica en chemie.
2. Ten opzichte van bedrijfstak en en bedrijven die door ontwikkelingen van buitenaf in verval raken dient een preventief beleid gevoerd te worden bestaande uit schepping van vervalgende werkgelegenheid, omscholing, faciliteiten, voldoende beroepsopleiding en actieve voorlichting over studie- en beroepsgelegenheden.
3. Door het opkopen en geldigheidsloosmaken van het oude arbeidsintensieve zwakke industrieën dient de overheid de werkgelegenheid in ontwikkelingslanden te bevorderen.
4. Er dienen maatregelen te worden genomen om de gevolgen van de automatisering op te vangen, zoals omscholing en sociale omschikking en opvang van ouderen die vaak niet of nauwelijks kunnen worden omschoold.
5. Van overheidswege dienen studies verricht te worden die aangeven welke gevolgen de automatisering voor ons land kan hebben, en welk overheidsbeleid daaruit voortvloeien moet.
6. Onderwijs en management dienen grote aandacht te schenken aan de problemen van de toekomst, daar de mens waarschijnlijk diverse malen van beroep zal moeten veranderen.
7. Een grotere technologische samenwerking in Europees verband dient gestimuleerd te worden.

Woningbouw (B9)

1. Door bevordering van de doorstroming en verhoging van het jaarlijks te bouwen aantal woningen dient de scheve verdeling van de woningnood en de lasten ervan zo spoedig mogelijk beëindigd te worden.
2. In de huurprijzen zal de reële kostprijs en kwaliteit tot uitdrukking moeten komen; een systeem van kostprijshuren, aangevuld door een stelsel van individuele subsidiëring en een vorm van huurbelasting is het meest rechtvaardig.
3. Een voortgevoerde huurliberalisatie gekombineerd met een verbeterde ontruimingsbescherming voor huurders is onvermijdelijk.
4. Het is gewenst een onderzoek te doen over het functioneren van de makelaardij en over de winstmarges in bouwondernemingen.
5. Het toewijzingsbeleid dient rekening te houden met de draagkracht der bewoners.
6. De kwalitatieve woonnood dient te worden aangepakt door woningverbetering, grote ruiming, stads- en dorpsreconstructie, kwaliteitsverbetering van nieuwbouw en bevordering van experimenten met nieuwe woonvormen, alsmede verspreiding van informatie daarover.
7. Bouwresearch, zowel economisch-technisch als sociaal-psychologisch, industriële productie en subsidie van experimenten zijn nodig om te komen tot een grotere keuze van woningtypen en om de doorstroming te bevorderen.
8. Bouwvoorschriften mogen een meer creatieve woningbouw en wijkbouw niet belemmeren. In flats dienen, indien daartoe behoefte bestaat, enkele ruimten te komen voor gemeenschappelijk gebruik.

9. Inspraak van de bevolking over bestemmingsplannen in een zo vroeg mogelijk stadium is gewenst.

Ruimtelijke Ordening (B10)

1. Van het grootste belang voor het welzijn van de individuele mens is het leefmilieu, dat de mens weliswaar zelf kreëert, doch dat op zijn beurt weer de mens beïnvloed.
2. Essentiël zijn een levendig stadscentrum, recreatievoorzieningen, speelgelegenheden voor kinderen, niet te grote afstanden naar het werk en naar winkels en andere voorzieningen, en een beperktheid van stadsonvang.
3. Stadssaneringen dienen zoveel mogelijk beperkt te worden, waarbij prioriteit moet uitgaan naar monumentenzorg en bevordering van het openbaar vervoer.
4. Nu reeds dient op grote schaal bos aangeplant te worden rondom toekomstige industriegebieden zodat woon- en werkgebieden door groenvoorzieningen van elkaar gescheiden zijn.
5. Er dient een ministerie te komen voor milieubeheer, dat alle problemen van woning- en stedebouw, regionale politiek, recreatie, natuurbescherming, monumentenzorg, milieubeheer en ruimtelijke ordening koördineert.
6. Het landelijke ruimtelijke ordeningsbeleid dient ook in de praktijk de hoofdlijnen van de Tweede Nota Ruimtelijke Ordening te volgen.
7. In afwachting van een meer gekwantificeerde vervolgstudie op deze Nota dient het beleid gericht te zijn op het groen houden van het hart van de Randstad, op bevordering van migratie naar relatief dun bevolkte gebieden, op stimulering van de randgebieden en op inrichting van de Randstad.
8. De industriële expansie van de Rijnmond dient te worden afgeleid naar havengebieden in Zeeland en naar de Eemshaven.
9. Bij industriële vestigingen dienen de sociale kosten, die een vestiging met zich meebrengt in acht genomen te worden.

Landbouw (B11)

Preambule

De vrij belangrijke plaats van de agrarische produktie in onze nationale economie heeft niet kunnen voorkomen dat de positie van de agrarische ondernemer thans vrij slecht is. De inkomstenvorming wordt in ernstige mate belemmerd door structuurproblemen van de agrarische ondernemingen, die veroorzaakt zijn door de sterke stijging van de kostprijs en de grondprijzen. Teneinde toch nog tegen redelijke prijzen te kunnen produceren zijn schaalvergrotingen en herstruktureringmaatregelen noodzakelijk. Deze zullen moeten resulteren in een vermindering van de agrarische beroepsbevolking, toename van de gemiddelde bedrijfsgrootte en verbetering van het marktevenwicht.

1. Ten spoedigste dient te worden aangevangen met een herstructurering van de landbouw, zoals ook is voorgesteld door de Europese Commissie voor de Landbouw (plan Mansholt).

2. Er dient een goede sociale begeleiding te zijn van hen die de landbouw gaan verlaten. Voor hen, die omgeschoold worden voor vervangende arbeid zal tijdens de omscholingsperiode een uitkering gegeven dienen te worden, die tenminste gelijk is aan het vastgestelde minimum inkomen. Voor hen, die bijv. vanwege hun leeftijd niet meer in aanmerking komen voor vervangende arbeid, moet een pensioen op basis van het minimum inkomen verstrekt worden.
3. De overheid dient bij het bepalen van het regionale werkgelegenheidsbeleid zich in sterke mate te richten op die gebieden met een grote afvloeiing uit land- en tuinbouw. Bovendien moet door een goede voorlichting de mogelijkheden na de bedrijfsbeëindiging zoveel mogelijk bekend gemaakt worden.
4. Het Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Landbouw dient uitgebreid te worden in die zin, dat hieruit de afvloeiingsmaatregelen gefinancierd kunnen worden en degenen, die in de landbouw blijven hieruit bepaalde financiële stimulansen kunnen verkrijgen om structuurverbeteringen op hun bedrijf te kunnen doorvoeren, indien het levensvatbaar is.
5. De overheid dient samenwerkingsvormen te stimuleren door het verlenen van kredietgaranties en premies.
6. In EEG-verband met name zal gestreefd moeten worden, te komen tot een economische produktie van landbouwprodukten, waardoor overschotsituaties tot het verleden zullen behoren en de dure prijsbeschermende maatregelen achterwege kunnen blijven.
7. Herstructureringsmaatregelen dienen genomen te worden binnen het raam van de door de EEG te bepalen afspraken, teneinde concurrentievervalsing te voorkomen.

Bestuurlijke indeling (B12)

1. Onze dynamische maatschappij eist een gewijzigde gemeentelijke en provinciale indeling. Het aantal kleine gemeenten dient drastisch te worden ingekrompen daar de bestaande gemeentelijke diensten onvoldoende uitgerust zijn voor de aanpak van de problemen van ruimtelijke ordening en leefmilieu. Binnen de aldus vergrote en binnen bestaande grote gemeenten dienen dorps- en wijkraden te komen met duidelijk afgebakende reële bevoegdheden.
2. Studie over de indeling van Nederland in ongeveer 5 provincies, die veel meer bevoegdheden dienen te krijgen dan de huidige provinciale besturen, is gewenst. Door deze gedeeltelijke decentralisatie en krachtige provinciale parlementen kan de betrokkenheid van de burgers bij het bestuur vergroot worden.

Als alternatief kan § B 12 luiden:

1. Onze dynamische maatschappij eist een gewijzigde gemeentelijke en provinciale indeling. Gewenst is, een bestuurlijke herindeling van Nederland, die drie bestuurslagen omvat:
 - a) Staat
 - b) Gewesten (30 à 50) (bijv. Rijnmond, Oost Groningen enz.)
 - c) Subgewesten (nu stadswijken, dorpen, kleine stedelijke eenheden enz.)
2. Tussen deze drie lagen zouden de verschillende taken en bevoegdheden op zinvolle wijze moeten worden verdeeld. Bepaalde thans

gemeentelijke bevoegdheden moeten worden gecentraliseerd naar de gewesten (bijv. economische ontwikkeling, milieubeheer, planologie enz). Uiteraard bestaat de mogelijkheid om ook tot "informele" bovengewestelijke kunktionele samenwerkingsverbanden te komen.

3. Wat de interne besluitvorming betreft, komen we tot 3 beslissingslagen:
 - a) een dagelijks bestuur (regering, gewestbestuur, subgewestbestuur)
 - b) een gekozen controlerend orgaan (parlement, gewestraad, subgewestraad)
 - c) de burgers (d.m.v. verkiezingen, referenda, opiniepeilingen, hearings, commissies, buitenparlementaire acties enz.).
- 4.) Op het niveau van de subgewesten zou bovendien gedacht kunnen worden aan een Algemene Vergadering, die periodiek bijeenkomt en bindende beleidsadviezen geeft.

Verkeer (B 13)

Het opstellen van een verkeersplanning op lange termijn, die tot doel heeft openbaar vervoer tot een aanvaardbaar alternatief te maken voor degenen, die nu nog gebruik maken van eigen verkeersmiddelen. In dit plan moeten de volgende punten worden opgenomen:

1. Goedkoper, efficiënter, frequenter en uitgebreider openbaar vervoer.
2. Betere aansluiting en samenwerking tussen het streekvervoer, het gemeentevervoer en de N.S.
3. Het doorgaand vrachtverkeer dient zoveel mogelijk om de bevolkingscentra te worden geleid.
4. Het scheppen van rendabele parkeergelegenheden bij trein- en busstations, alsmede aan de rand van steden en stadscentra.
5. Binnensteden moeten worden ontlast van overtollig autoverkeer. Maatregelen in deze kunnen al naar gelang de situatie variëren van optreden tegen langparkeerders tot en met afsluiting van binnensteden voor alle particulier motorrijtuigenverkeer.

Milieubeheer (B 14)

1. Ontwikkeling van een nationaal beleid t.a.v. de mens en zijn milieu.

Hoofdelementen dienen te zijn:

 - a) Een nationale bevolkingspolitiek gericht op een vermindering van de bevolkingsdruk op alle milieu's en ecosystemen;
 - b) Verbetering en uitbreiding van de nationale en internationale wetgeving op dit gebied;
 - c) Verandering van de maatschappelijke instelling t.a.v. verbruiksgoederen en afval door het bevorderen van maatregelen die zijn gericht op het weer in omloop brengen (recycling) van deze stoffen;
 - d) Een integrale planning bij de beleidsbepaling en uitvoering.
2. De rijksoverheid moet zelf opdrachten tot research verlenen en niet lijdzaam toezien op studies van anderen.
3. In beginsel moeten de kosten der bestrijding van de vervuiling door de veroorzaker worden gedragen.
4. Zolang maatregelen tegen milieuvervuiling voor onze industrie kostprijs-verhogend werken t.o.v. het buitenland (i.v.m. concurrentiepositie) dienen subsidiereregelingen in het leven te

worden geroepen, die gefinancierd worden uit een door de EEG te stichten fonds.

BIJENENLAND.

Preambule welzijnsbeleid (C 1)

Het welzijnsbeleid dient gericht te zijn op een maximale ont-plooiing van de menselijke persoonlijkheid en het scheppen van gelijke kansen voor een ieder.

De afzonderlijke onderdelen van het welzijnsbeleid, zoals het cultuur-, jeugd-, bejaarden-, sport-, en onderwijsbeleid, dienen ge-integreerd te worden in een algemeen welzijnsbeleid.

Persoonlijke vrijheid (C 2)

1. Persoonlijke vrijheid impliceert onderlinge verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid. Maximale vrijheid, zoals wij die voorstaan, vindt hierin zijn begrenzing. De overheid heeft slechts een dienstverlenende taak.
2. In de eerste plaats dienen alle nog bestaande wettelijke beletse-len te worden weggenomen, die de persoonlijke vrijheid - in bovenstaande zin - beknotten
 - a) afschaffing van de strafartikelen inzake "belediging van een bevriend staatshoofd". Maximale vrijheid van meningsuiting, ook voor ambtenaren en militairen, moeten wettelijk zijn ge-waarborgd.
 - b) afschaffing van de strafartikelen inzake pronografie en over-spel en herziening van de strafartikelen inzake openbare schen-nis van de eerbaarheid.
 - c) afschaffing en herziening van soortgelijke vrijheidsbeperkende bepalingen in gemeentelijke verordeningen enz.
 - d) legaliseren van abortus, mits uiteraard verricht door bevoegde medici. Na medisch en sociaal advies moet de beslissing door de betrokken vrouw zelf genomen worden.
 - e) legaliseren van verkoop en gebruik van kanabis-producten (soft-drugs). Overheidscontrole t.a.v. de kwaliteit lijkt ech-ter wel gewenst. Grootscheepse voorlichting t.a.v. het gebruik van alle soorten drugs is dringend gewenst, alsmede de instel-ling van meer opvangcentra voor de gebruikers van hard-drugs, die daaraan verslaafd zijn.
 - f) afschaffing van de bestaande huwelijkswetgeving en vervanging ervan door een liberaal contractrecht, dat voor de betrokken partners onafhankelijkheid en rechtszekerheid garandeert
 - g) de meerderjarigheidsgrens moet tot 18 jaar worden teruggebracht.
 - h) de wettelijke mogelijkheden tot dienstweigering dienen te wor-den uitgebreid, en de soldij dient tot een redelijk peil te worden opgetrokken.

Herziening van het militaire tuchtrecht.
3. De stormachtige economische en technologische ontwikkeling in deze tijd maakt het voorts noodzakelijk, dat doeltreffende wette-

lijke bepalingen in het leven worden geroepen, die de de individuele burger civielrechtelijke mogelijkheden geven om van instanties, die zijn leefmilieu en privacy aantasten, genoegdoening krijgen.

4. Het recht van alle werknemers om te staken - ongeacht of de staking door een erkende vakbond wordt georganiseerd - dient in de wet te worden erkend. De rechter moet echter een staking kunnen verbieden in geval van duidelijke onrechtmatigheid.

Hiervan kan alleen sprake zijn, als :

- a) het beoogde doel ongeoorloofd is;
 - b) een schromelijke onevenredigheid bestaat tussen het beoogde doel en het gebruikte middel;
 - c) de manier waarop het middel gebruikt wordt, onbehoorlijk is.
- Een staking vindt zijn enige natuurlijke begrenzing in het niet uitbetalen van de lonen door de werkgever. Wel zijn wij voorstanders van een wettelijke onderhandelingsplicht, nadat de staking is begonnen.

Ook ambtenaren dienen het stakingsrecht te bezitten.

5. Langzamerhand wint het inzicht veld, dat doelmatige bestrijding van de kriminaliteit minder een bestraffend dan wel meer een geleidend karakter moet dragen. Wij steunen dit inzicht volkomen. Het thans geldende Wetboek van Strafrecht verdient dan ook een grondige herziening, al beschikt de rechterlijke macht ook thans over de juridische mogelijkheden om een flexibele, humane wets-toepassing te waarborgen (opportuniteitsbeginsel, algemeen minimum enz.). Drastische modernisering en liberalisering van het gevangeniswezen verdient daarentegen onmiddellijke en hoge prioriteit. De rigoreuze vrijheidsbeknotting, die de gevange thans ondervindt, kan o.i. alleen maar verdere psychische schade tot gevolg hebben.

Ook het reclasseringswezen en de kinderbescherming zijn dringend aan vernieuwing toe.

Onderwijs (C 3)

1. De overheid dient een actief democratiseringsbeleid te voeren, dat de doorstroming van het basisonderwijs naar het secundaire- en tertiaire onderwijs bevordert door o.a. :
- a) leerplicht van het 4e tot en met het 18e jaar met de mogelijkheid de opleiding vanaf het 2e levensjaar te doen plaats vinden in bijv. kinderdagverblijven (speelklassen, crèches enz.);
 - b) verdere verlaging van de leerlingenschaal;
 - c) individualisering van het onderwijs;
 - d) voortdurende bijscholing van onderwijskrachten;
 - e) verlening van extra-faciliteiten aan scholen in de sociaal zwakere regio's en wijken;
 - f) oprichting van gewestelijke- of stedelijke Onderwijskundige Centra, welke tot taak hebben onderwijs- en leerlingenbegeleiding;
2. Bij het basisonderwijs dient het klassikale systeem vervangen te worden door een blokkensysteem, d.w.z.: alle schoolvakken worden afzonderlijk gestructureerd in fasen (taal 1, taal 2, taal 3 enz.), waarbij de leerling telkens begint met fase 1 en vervolgens naar

eigen capaciteiten opklimt.

Meer ruimte in het leerplan voor sexuele voorlichting, politieke vorming en kunstzinnige- en creatieve vorming; invoering van de engelse taal reeds tijdens het basisonderwijs.

3. Afschaffing van de differentiatie in onderwijstypen als MAVO, HAVO, Atheneum enz. is gewenst. De leerling moet in staat gesteld worden zich gedurende het onderwijs te gaan specialiseren door keuze uit een bepaald "eisenpakket" van verplichte- en keuzevakken, dat gericht is op de later door hem te volgen opleiding op tertiair niveau.

De scholenbouw dient uiteraard aan het onderwijs-systeem te worden aangepast. "Schoolgemeenschappen" beantwoorden nog het meest aan het integratie-idee. Bestaande schoolgebouwen kunnen uiteraard gebruikt worden als dépendances.

De bestuursstructuur moet zo democratisch mogelijk worden opgebouwd. Het hoogste orgaan binnen een schoolgemeenschap dient de Schoolraad te zijn, gekozen uit en samegesteld door leerkrachten, ouders en leerlingen boven de 14 jaar. De beoordeling van de leerlingen geschiedt echter uitsluitend door het docentencorps.

4. Bij de herstructurering van het wetenschappelijk onderwijs dient te worden uitgegaan van de noodzaak tot integratie van wetenschappelijk en hoger beroepsonderwijs in één tertiair onderwijssysteem. Binnen dit tertiaire onderwijs moeten ruime mogelijkheden bestaan tot variatie en differentiatie. Volledige scheidingen tussen zuiver wetenschappelijke- en vakopleidingen worden verwerpelijk geacht. Een numerus clausus en soortgelijke beperkende maatregelen zijn ongewenst. Ter voorkoming hiervan, mede om financiële redenen, zijn herprogrammeringen en daarop volgende herstructureringen ter verkorting van de studieduur onvermijdelijk.

5. Voor de interne democratisering van het wetenschappelijk onderwijs biedt de Wet Universitaire bestuurshervormingen 1970 een voorlopig uitgangspunt. Het experimenteer-artikel dient zeer ruim geïnterpreteerd te worden, in die zin dat experimenten zelfs aangemoedigd worden.

6. Principieel moet het beginsel van financiële onafhankelijkheid van de student t.o.v. de ouders worden aanvaard. Daartoe is een systeem van persoonlijke studieleningen het meest wenselijk, mits de terugbetaling tenminste gebonden is aan het latere inkomen van de betrokkene.

7. Bestaande onderwijs-instellingen - gebouwen en -faciliteiten dienen beschikbaar gesteld te worden, om de gedachte van de "éducation permanente" ten uitvoer te kunnen brengen. Op deze wijze kunnen speciale lessen en cursussen i.v.m. aanvullende studie, bij- en omscholing voor iedereen ook 's avonds worden gegeven.

Kunst en Cultuur (C 4)

===== Preambule

Kunst en cultuur worden gezien als verworvenheden, niet als processen van verandering. Dat in elke maatschappij de toonaangevende groepen een statisch beeld van die maatschappij hebben, resp. wensen, ligt voor de hand. Bij dat beeld behoort de verworvenheid "kunst".

Elke verstoring van dat beeld, bijv. door ongehoorde vernieuwingen toe te laten, verstopt deze maatschappelijke orde. Het ligt buiten de horizon van de ordelievenden, dat kunst omspit. In dit beeld past eveneens de bijzondere plaats, die de kunstpolitiek in het gehele overheidsbeleid inneemt. Het beste zou men hier kunnen spreken van "apartheidspolitiek".

Samenvattend: het kunstbeleid is in sociale zin beperkt, in artistiek opzicht statisch, en bestuurlijk geïsoleerd. De kritieke situatie, waarin we ons thans bevinden, is van dit alles een gevolg. Een dergelijke situatie ontstaat, omdat een stuk maatschappelijke realiteit geen gestalte meer kan krijgen binnen de bestaande structuren. Dat is echter in het kunstleven thans duidelijk het geval. Tot de maatschappelijke realiteit behoort in de eerste plaats de ontwikkeling van het creatieve proces en de resultaten hiervan. Tegen deze achtergronden moeten de spanningen worden gezien, die zich nu voordoen en die ons nog te wachten staan.

1. Stimulering van de vrije creativiteit van alle mensen dient de basisgedachte te zijn van het kunstbeleid. Hiervoor moeten talrijke voorzieningen worden getroffen, zoals: uitleeninstellingen, vrije academies, bezoldigde kunkties voor kunstenaars aan op te richten wijk- en ontmoetingscentra, beschikbaarheid van werkruimten enz..
2. Kunstpolitiek begint bij de ruimtelijke ordening, die de vormgeving dient te zijn van het menselijk leefmilieu.
3. Op korte termijn zal het onderwijs - in zijn huidige functionele vorm - weinig anders kunnen doen dan het dressereren voor doelstellingen, die deze samenleving voorlopig nog wel zal stellen; het is daarom noodzakelijk op grote schaal buitenschoolse activiteiten te stimuleren. Op langer termijn moeten kunstenaars in het kader van een algemene onderwijshervorming bij het onderwijs worden betrokken.
4. Kunstenaars hebben óók recht op het minimum-inkomen.
5. Kunstenaars dienen betrokken te worden bij het bouwen van nieuwe wijken en, waar mogelijk, alsnog ingeschakeld te worden in reeds tot stand gekomen nieuwbouw-wijken.
6. De gelden bestemd voor het oprichten van grote kunstcentra kunnen beter worden besteed voor de bouw van trefcentra. Deze trefcentra waren tevens te gebruiken voor sport en maatschappelijk.
7. Het marktmechanisme mag voor de cultuur niet als uitgangspunt beschouwd worden.
8. Binnen het nationaal cultuurbeleid dient veel ruimte te zijn voor experimentele activiteiten.
9. De overheid dient doormiddel van subsidies te zorgen, dat kunstenaars hun scheppende taak kunnen verrichten en dat alle mensen deel kunnen hebben aan het cultureel gebeuren (verlaging toegangsprijzen voor culturele manifestaties).
10. Stimulering van jeugdfestivals in alle delen van het land.
11. Afschaffing van filmkeuring en toneelcensuur.
12. Een nationale omroep, zoals de BBC, wordt wenselijk geacht.
13. Vrijheid en onafhankelijkheid van de pers dient gewaarborgd te zijn.

Jeugd (C 5)

1. Hoge prioriteit voor het open jeugd- en jongerenwerk.
2. Speciale aandacht voor experimentele activiteiten.
3. Subsidiëring van politieke jongerenorganisaties.
4. Stichting van jongeren-adviescentra voor dienst- en hulpverlening.

Werkende jongeren (C 6)

1. De vorming van de werkende jongeren verdient hoge prioriteit.
2. Verplicht partieel onderwijs tot 18 jaar is direkt noodzakelijk.
3. Bij de vakopleidingen vanuit het bedrijf dient grote aandacht te worden besteed aan algemene vorming.
4. Van overheidswege dienen tegemoetkomingen te worden gegeven ten aanzien van leergelden voor aanvullend onderwijs.

Recreatie en natuurbescherming (C 7)

1. Natuurbescherming en landschapsinrichting zijn van dermate groot belang dat de landbouw zich in deze moet aanpassen. In grote delen van Nederland betekent dit een beperking in de produktiemogelijkheden. De schade die de landbouw in zijn functie als landschapsbeschermer lijdt, moet van overheidswege worden vergoed.
2. Natuurbescherming geniet prioriteit t.o.v. de recreatie. Er zijn geen redenen aanwezig om de Waddenzee geheel of gedeeltelijk in te dijken.
3. De overheid dient te bevorderen dat landbouwgronden van slechte kwaliteit worden onsloten als recreatiegebieden. Ruilverkaveling mag ontwikkelingen ten dienste van de recreatie niet belemmeren.
4. De overheid dient regulerend op te treden t.a.v. de toenemende behoefte aan recreatieruimte.
5. De bouw van tweede woningen en zomerverblijven in of in de dichte nabijheid van natuur- en recreatiegebieden is ongewenst.

Werking van de democratie (C 8)

1. Verlaging van de leeftijd voor actief kiesrecht en de meerderjarigheidsgrens tot 18 jaar.
Het afschaffen van de leeftijdsgrens voor het passief kiesrecht.
2. Vergroting van het effect van voorkeurstemmen.
3. Regeringsformatie in alle openbaarheid; de Koning benoemt de formateur, tevens kandidaat minister-president, op voordracht van de Tweede Kamer.
4. Stembusakkoorden zijn ter bevordering van de politieke duidelijkheid onontbeerlijk. Ze moeten de aanzet vormen tot een krachtige reorganisatie van het nationaal-politieke bestel.
5. Het lidmaatschap van de Tweede Kamer is een volledige dagtaak en derhalve onverenigbaar met de andere werkzaamheden die een volledige dagtaak betekenen; uitbreiding incompatibiliteiten.
6. De Tweede Kamer dient de beschikking te krijgen over fractiebureaus, terwijl tevens een kleine gespecialiseerde staf voor ieder kamerlid wenselijk is.
7. De werkwijze van de Eerste Kamer dient in die zin hervormd te worden, dat de begrotingsbehandelingen beperkt worden tot de algemene beschouwingen.

8. Benoeming van de burgemeester verdient de voorkeur boven verkiezingen, maar de commissaris van de koningin dient wel de gemeenteraad te raadplegen m.b.t. de kwaliteiten die de gemeente van de te benoemen burgemeester vraagt, terwijl aan de herbenoeming reële betekenis moet worden toegekend.
9. De volksvertegenwoordiging moet een zo zuiver mogelijke afspiegeling geven van de verschillende politieke opvattingen. Daarom dient een evenredige vertegenwoordiging gehandhaafd te blijven en geen kiesdrempel ingevoerd te worden.
10. Een vrije samenleving kan in principe niet tot stand komen door louter parlementaire wetgeving, noch door een plotselinge staatsgreep of een gewelddadige minderheidsrevolutie! De mensen zelf zullen de macht voor zich moeten grijpen! Maar dat vereist allereerst een innerlijke revolutie bij hen zelf; datgene moet bij de mens expliciet worden, wat reeds impliciet in hem is! Een dergelijke mentaliteitsverandering die overigens niet kan slagen zonder gelijktijdige structurele hervormingen, bijv. in het onderwijs zal veel tijd kosten. Het tijdperk van plotselinge omwentelingen achten wij echter definitief voorbij! Een proces van maatschappelijke revolutie zal een spectrum moeten zijn van buitenparlementaire acties maatschappelijke hervormingen en voordurende experimenten. De J.O.V.D. zal hierbij mede voorop moeten gaan.

